

'S-GRAVENHAGE, 21 Maart 1951

AAN: MIN. VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 37920

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 21-3-51

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 21-3-51

GEHEIM

Mede voor Minor.

Referte mijn telegmsmen 2 en 4.

/scherpe

Op de eerste Indonesische reacties op de publicatie van het communiqué over mijn demarche zijn verdere uitingen in de Indonesische pers gevolgd, die een meer gevarieerd beeld geven. De Indonesische radio gaf gisterenavond in Indonesische taal een commentaar, waarin de publicatie misplaatst genoemd wordt en waarin ook gesteld wordt, dat vergeleken bij het grote aantal Indonesische slachtoffers, gevallen in de opstand en waarin de Nederlanders de hand hebben gehad, het handje vol Nederlanders dat vermoord wordt niet verschrikkelijk is. Het commentaar, uitgezonden onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Voorlichting, eindigde evenwel met een oproep aan de bevolking om mede te werken om de veiligheidstoestand te verbeteren. Bovenstaande citaten zijn op het gehoor weergegeven. De letterlijke tekst is niet beschikbaar. Mijn indruk is dat de Indonesische pers meer begrip heeft getoond voor de demarche en het communiqué daar omtrent dan de door Antara en anderen geciteerde regeringskringen. Het Masjumi-blad Abadi bijvoorbeeld schreef dat de demarche behoorde tot mijn taak als vertegenwoordiger van Nederland, maar stelde de vraag of ik met de publicatie van het communiqué bedoelde een koude oorlog tegen de Indonesische Regering te ontketenen. Deze vraag zelf beantwoorde de kwam het blad overigens niet ten onrechte tot de conclusie dat het communiqué voornamelijk bestemd was voor de Nederlanders hier en in Nederland. Het blad raadde daarom, zeer verstandig, af de aangelegenheid van de publicatie op te blazen, omdat dit de aandacht van de kern van de kwestie zou afleiden, namelijk "de veiligheid moet onverwijd terugkeren, niet alleen voor de Indonesiers, maar ook voor de buitenlanders". Onmiskenbaar gebruikt de Indonesische pers thans, met behoud van alle critiek op het feit der publicatie, het communiqué tevens om op te wekken tot steun van de bevolking voor pogingen van de Regering om de veiligheid te doen terugkeren. Dit was ook de strekking van een lang betoog van de Waspada (Medan) dat de publicatie weliswaar betreurde, maar toch zei het zeer

-2-

Ter beveliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

CODETELEGRAM

te waarderen dat de Regering bezig is aan de Nederlandse demarche tegemoet te komen. De publicatie zou veel meer effect hebben gehad, schreef Waspada, indien Nederland er zich op toe had gelegd de eigen landgenoten het vertrouwen bij te brengen dat zij de beste positie zullen kunnen blijven innemen wanneer zij zich maar spoedig zouden aanpassen. Verschillende Indonesische bladen hebben, gelijk ik voorzag, gewezen op de rol, die Nederlanders hebben gespeeld in vroegere acties of in individuele gevallen nog spelen in sommige bendes als een der voornaamste oorzaken van de thans bestaande onveiligheid. De Nederlandse pers hier te lande heeft zich tot dusver van commentaar onthouden. Het geheel der persreacties schijnt mij toe het volgende effect te hebben gehad:

1. De Nederlanders hebben de indruk gekregen dat er iets gebeurt;
2. Verstandigen onder de Indonesiers hebben wel begrepen dat het communique gematigd gesteld was en hebben het mede gebruikt om de eigen bevinding op te wekken tot hulp bij het herstel der veiligheid.

LAMPING 6

HHH/MD

-
- Ter bevelling van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—
1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
 2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
 3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
 4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
 5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.